

Kuruån ɔ Bempa Adaru

1 ¹Ka ɔtəpər Ɔkuru ɔ bempa adaru rəlolok bɛ rɛyi kok arà yi rokəm kati. ²Kuruån ɔ tha pɔnyɛ kà sàl àŋthɔf n to àŋ ba kəyie ɔwa koko rətha, yiyiàn riàn. Àŋsum àŋ gbəp: àmborofoni ŋa àmànt. ³Kà Ɔkuru ɔ yamari, ɔ pa, “Tà káwal kəyi.” Ɔwa kà káwale kəyi. ⁴Kà Ɔkuru ɔ nənki kəpa káwal kəfɛnɔ. Kà Kuruån ɔ gbaski káwale, kəwur ka àŋsum. ⁵K Kuruån ɔ tela káwale, àŋrey, ka ɔ tela àŋsum ráfɔy. Kà ráf: rəthas, ɔwa kà rábəth rəder kà pəyi àŋrey átɔtɔkɔ.

⁶ Kà Ɔkuru ɔ pa, “Tà àdek àŋ yi kətɔŋ ka àmànt.” ⁷ K Kuruån ɔ təpi àŋdek, ɔwa kà ɔ gbaski àmànt, àme : roratha, ka àŋdek kəwur ka àmànt, àme yi rokəm kati. Kà pəyɔnɛ mə mə ɔ botəse. ⁸ Kà Ɔkuru ɔ tela àŋdek àkuru ɔwa kà ráfɔy rɛyi rábəth rəthas, kà pəyi àŋrey àŋe bek mărəŋe.

⁹ Kà Ɔkuru ɔ yamari, ɔ pa, “Tà àmànt àme yi rorath ka àkuru mə thonklane der ɔkin, kama àŋgbàn àwosi à tɔrine.” Ɔwa kà pəyɔnɛ yi. ¹⁰ Kuruån ɔ tela àŋgbàn àwo àŋthɔf, àmànt thonklane der ɔkin, kà ɔ tela ma kəba kəbana. Kà Kuruån ɔ nənki kəpa ɔ finɔ. ¹¹ Kà Kuruån ɔ p: “Tà àŋthɔf àŋ ba yet elɔkɔ eye ba mäter rɛyi eye ba mākomi ka təkapeka tati.” Ɔwa kà pəyɔnɛ yi. ¹² Kà àŋthɔf a ba eyet elɔkɔ ya mäter məgbaskɛgbaskɛ rɛyi eyint t mākomi ŋin o ŋin ka kápeta kati. Kà Kuruån ɔ nənki kəp ɔ finɔ. ¹³ Kà ráfɔy rɛyi rábəth rəthas, ɔwa kà pəyi àŋrey àŋ bekà məsas.

¹⁴ Kà Kuruån ɔ pa, “Tà emothà ε yi ka àkuru rokɔ ta kà gbaski àŋrey kəwur ka ráfɔy. Ɔwa emotha eye kām ε yi elɔmará ya ɔtəpər wa àŋrey rɛyi ɔwe ka kärenàn, yi : málɔkɔ mə a yɔ àmet ma kà bəthoe. ¹⁵ Ɔwa tà eyi emoth

ka ákuru rækóm ta kámothər áñthof.” Ɔwa ká pəyone yi. ¹⁶ Ká Kuruáñ Ɔ bempa emotha ebana yerəñ, áñmotha áñe thá bondae, ñi ñá mə gbəká ráyañ, Ɔwa áñ ləl ñi, ña mə gbəká ráföy; Ɔwa ká Ɔ kál sɔ bempa átəs. ¹⁷ Ká Kuruáñ Ɔ bot emothá eye ka ákuru rokóm tə kəmothər áñthof. ¹⁸ Ɔ bot yi kanka ε gbəká ráyañ reyi ráföy, Ɔwa tə kəkál sɔ gbaski káwale, kəwur ka áñsum. Ká Kuruáñ Ɔ nənk kəpa Ɔ finɔ. ¹⁹ Ká ráföy reyi rábəth rəthas Ɔwa ká pəyi áñrey áñe beká manle.

20 Ká Kuruáñ Ɔ pa, “Tá ámánt mə la reyi yet ekəli egbaskegbaske, Ɔwa ta ebəmp añ fál ka añfena, añ gbəkinε ñi.” ²¹ Ɔwa ká Kuruáñ Ɔ təpi esem aninis ka ámánt rəkor reyi koko be áre yi rie ka tápeka təñañ. Ɔ kál sɔ təpi ebamp agbaske be. Ka Kuruáñ Ɔ nənk kəpa Ɔ finɔ. ²² Ká Kuruáñ Ɔ ruba ña Ɔwa Ɔ kál sɔ yamari ña, Ɔ pa, “Kom nu kámá nə bərne kanka nə lasər ámánt ma tábáñ, Ɔwa tá ebəmp sɔ añ bərne ka áñthof.” ²³ Ká ráföy reyi rábəth rə thas Ɔwa ká pəyi áñrey áñe beká tamathe.

24 Ká Kuruáñ Ɔ yamari, Ɔ pa, “Tá áñthof áñ ba esem agbaskegbaske, tásem átəl reyi añe ro kánth, tásem abana reyi añləl, ká tápeka təñañ.” Ɔwa ká pəyi yi. ²⁵ Ká Kuruáñ Ɔ bempa tásem átəl reyi añe ro kánth, tásem abana reyi añləláñ Ɔ bempa ña be ka tápeka təñañ. Ká Kuruáñ Ɔ nənk kəpa Ɔ finɔ.

26 Ká Kuruáñ Ɔ pa, “Tá sə bempa añfəm akəpət ka añməl ásu, Ɔwa kámá añ gbəká esem reyi eyet be, sə po bempa ka áñthofe.” ²⁷ Ká Kuruáñ Ɔ təpi añfəm akəpət ká mábáláne məñ. Ɔ təpi ɔruni reyi ɔberañ. ²⁸⁻²⁹ Ká Kuruáñ Ɔ ruba ña Ɔwa ká Ɔ kál sɔ yamari ña kə pae, “Kom nu kámá nə bərne kanka nə lasər áñthof, Ɔwa kámá nə gbəká ñi; kámá nə kál gbəká elop reyi koko be mə kəth ka áñthofe. I po səñ nu eyint yi etepes be məkom ká áñthof Ɔwa kámá eyi edi ta átánu.” ³⁰ Ká Ɔkuru Ɔ pa, “Tásem yi ebəmp sɔ i po ña səñ ákereñ reyi ebumá be ta ádarədi rə ñañ.” Ɔwa ká pəyi yi. ³¹ Ká Kuruáñ Ɔ nənk kəpa áre be Ɔ po təpi rə finɔ ɔthasər. Ká ráföy reyi rábəth rə thas. Ɔwa ká pəyi áñrey áñe beká támthrukine.

2 ¹Ká Ɔkuru Ɔ po təpi ádàru rəlolok bə reyí koko bə àre yi rie. ²Kuruáŋ Ɔ poŋ mápanth ma kátəpi ka aŋrey beká támthrukine, ɔwa ká Ɔ fothane ka aŋrey beká támthəderəŋe. ³Ká Ɔkuru Ɔ ruba aŋrey ŋati, ká Ɔ gbaski ŋi tə kəyi árey ŋə kəbátho. ⁴Ɔwa tákur ta kátəpi ádàru rəlolok bə tiá te.

Aŋkunk ŋa Ro Idən

Má Yawe Ɔkuru Ɔ təpi ádàru rəloloke, ⁵εεpəs eyiye, ɔwa koko rə tha laye ləkə ka aŋthofáŋ. Pəyi mə yeŋ. átesomae Ɔkuru Ɔ tha laye thora kómáŋ tə kəbɔys aŋthof, ɔwa wuni Ɔ tha laye yiáŋ tə kəgbus aŋthofáŋ. ⁶Ámánt mə la gbo wur ka aŋthof ro ratha ta ká bɔys aŋthof. ⁷Ká Yawe Ɔkuru Ɔ woth káthof, ka Ɔ bempa wanduni kəwur ka káthof kati, ká Ɔkuru Ɔ fənd ɔwanduni ɔwe Ɔ bempae, aŋfef ŋa aŋseəm ká mákul ma aŋsoth ŋəŋ. Ká ɔwuni ɔwe Ɔ səke wanduni ba aŋesəm. ⁸Ká Yaweáŋ Ɔkuru Ɔ tər ákunk ka káthorəŋ ka ɔder a tela Idən, ká Ɔ bot ri ɔwuni kəpet Ɔ pɔ bempae. ⁹Rokor ka aŋkunk aŋei, Ɔkuru Ɔ yɔ yint εfinc εgbaskegbaske ε ləkə ri eye ba məkomi məbóthi di. Ratəŋ ka aŋkunk ŋati, rá aŋənt ŋa aŋesəmo reyí aŋənt ŋa kátárá táləs reyí táfinc ε təmə.

10 Kəbáŋ kəla yiri ka aŋkunk aŋe. Kábáŋ kati ká məsəŋ mánt ka εεpəs. Má kábáŋ áke kəthasne ro Idene ká kəgbáyáne rə təbáŋ tanle təlóm. ¹¹Ka áte gbáyáne ká tətəkə ká yi Pishəŋ, ki kəgbəkine ka aŋthof mə átela Habila. ¹²Nɔ rá máboŋɔ mətánk məfinc məyi. Ɔwa sɔ rá aŋsenth áfəlfəl reyí məsar məkeŋ məyi. ¹³Kábáŋ kəlóm ká yi Kihən. Ki ká gbəkine ka aŋthof má a tela Kush. ¹⁴Kábáŋ kəlóm káyi Taykris, áke mə gbəngbəli ka káthorəŋ ka aŋthof mə a tela Asiriya. Kábáŋ kələpsɔ káyi Yufretis.

15 Ká Yawe Ɔkuru Ɔ bot ɔwanduni Ɔ po bempa ka aŋkunk aŋe kanka Ɔ wasər ŋi, Ɔ kál sɔ bumər ŋi. ¹⁶Ká Ɔkuru Ɔ káne ɔwanduni ɔwe kəpa, “Məkomi ma eyint eye bə məyi darədi ta átamu, ¹⁷kere te di məkomi ma aŋənt ŋa kátárá táfinc reyí táləs. Aŋləkə má ŋ di məkomi ma aŋənt ŋati aŋee, ŋ tə fi ka aŋrey ŋati.”

18 Ká Yawe Ɔkuru Ɔ pa, ka aŋmerá ŋəŋ, “Pə marye

owanduni owe tə kəyi kən son. I ti bəmpane kə ukos owe mə maráne kəe.”¹⁹ Owa Ká Ɔkuru Ɔ gbasi kəthəf kələl ka aŋthəf. Ká Ɔ bəmpane ešem be reyí ebəmp be kəwur ka kəthəf Ɔ wəthe. Ká Ɔkuru Ɔ kára ešem aŋe be ka owanduni owe kámá Ɔ bák ŋa ámes. Owa yá ŋaŋ be aŋ sothə ámes məŋaŋ yeŋ.²⁰ Owuni kənə səŋ ešem be mes. Kere ukin Ɔ yie ka ešem aŋe, owe məyi ukos ubeki tə kəmaráne kə.²¹ Owa ká Yawe Ɔkuru Ɔ yə kámá owanduni Ɔ dirá Ɔbələŋ. Mə Ɔ yi ka kádirá, ká Ɔkuru Ɔ wurá kəsək kin ka tásək təmerə ta owuni owe. Ká Ɔkuru Ɔ gbəpər Ɔder ro Ɔ wurá kəsək kin kati reyí áderəŋ.²² Ká Yawe Ɔkuru Ɔ bəmpane wunibom reyí kəsək áke Ɔ wurá ka owanduni Ɔ mətha bəmpane. Ká Ɔkuru Ɔ kára Ɔbera owe ka owanduni.²³ Ká owanduni owe Ɔ pa ka Ɔbera owe, “Kələpsə thəŋ be i sothə owe sə báláne, kəbánth kəwur ka tábánth támi, reyí áder kəwur ka aŋder ámi. I ti tela kə wunibom salata kəyi Ɔkuru Ɔ bəmpane kə kəwur ka owanduni.”²⁴ Salata átei, tá owanduni má Ɔ tey Ɔkas kəŋ reyí Ɔya kəŋ Ɔ gbəthəne Ɔrani kəŋ, owa ŋa ŋarəŋəŋ aŋ səke áder ŋin.²⁵ Owanduni reyí owunibom aŋ la yi atin, kere aŋ lapye ti.

Aŋpensə ŋa Owuni Kəpet

3¹ Ka ešem be Yawe Ɔkuru Ɔ bəmpane, ámbok kənə tha ba məsoth be. Ámbok Ɔ yif Ɔbera kəpa, “Ɔkuru Ɔ kane nu tentene kámá nə te di mákomi ma eyint ya nə kunki.”

2 Ka Ɔbera Ɔ gbakiá kə kəpae, “Ɔ səŋ su mámari ma kádi mákomi ma eyint be.³ Kere thas gbo mákomi ma aŋənt aŋe yi ratəŋ ka aŋkunk, má sə teyi tə kədi. Ɔkuru Ɔ kane su kámá sə te ma di. Ɔ pa kámá sə te rás gbəne aŋənt ŋati. Ɔ pa bepi sə yə yie sə tə fi.”

4 Ká ámbok Ɔ gbaki kəpae, “Tətəŋ tha hə nə baye kəfi.⁵ Ɔkuru Ɔ tárá ti kəpa aŋləkə má nə di mákomi ma aŋənt ŋatie, nə təyi mə Kuruəŋ ka tárá táfinə reyí táləsəŋ.”

6 Ká Ɔbera Ɔ nənk to aŋənt aŋe ámbəthkəli, owa to mákomi mati mə kál both die. Owa Ɔbera Ɔ kál nənk kəpa, pə təyi ti ápa áfinə Ɔthasər tə kəba kətemp. Owa ká Ɔ pim aŋkomi ŋa aŋənt aŋe owa ká Ɔ di ŋi. Ká Ɔ kál kəkəne yer

ɔwos kəŋ, ɔwa ɔwos kəŋ sɔ ká ɔ di. ⁷Má aŋ po di mákomi ma áŋənt áŋe, Ɔkuru ɔ la máŋ ŋa kámá aŋ te die ka aŋsɔthɔ kəsɔthnɛ. Ɔwa ká aŋ tárá kəyi ŋa tiŋ. Ka aŋ sɔth eɔpəpər tə kəgbəpəpər eyethe yaŋ.

8 Má áret rəpɔ thɔfláe, ɔwanduni yi ɔrani kəŋáŋ aŋ tɔlá Yawɛ Ɔkuru má mə ɔ kɔth ro kunk ɔwa ká aŋ mánkne ka eyint. ⁹Ká Yawɛ Ɔkuru ɔ tela ɔruni, ká ɔ yif kɔ kəpa, “Rəke ŋ yie?”

10 Ká ɔruni ɔ gbaki kəpa, “I tɔlá mu nɔ kunk kere i nesá tá má i yi min tiŋe, ɔwa tá i mánkne.”

11 Ká Ɔkuru ɔ yif kɔ kəpa, “Káne tɔri mu kəpa na atiŋe? Nə po di áŋkomi i la kane nu kámá nə te dii?”

12 Ká ɔruni ɔ kane Ɔkuru kəpa, “Ɔbera ŋ taká mi tə kəyi reyi minɛŋ, kɔnɔ sɔŋ mi áŋkomi ŋati ɔwa ká i di ŋi.”

13 Ká Yawɛ Ɔkuru ɔ yif ɔbera, “Kɔɛŋ gbɛŋ ŋ yɔ átáy átae?” Ká ɔbera ɔ pa, “Ambok kɔnɔ tɔns mi ká i di ŋi.”

Ɔkuru Ɔ Thálər Ɔ Ɔwunibom Reyɪ Ɔwanduni

14 Ká Yawɛ Ɔkuru ɔ kane ámbok, “I ti thálər mu ta áte ŋ po yɔ áte. Mun son ka tásem be, munɔ mə sɔthɔ áŋthálər áŋe. Kətəp thɔŋ ka áke ŋ tə line ka ákor kámu. Ɔwa káthɔf ká ŋ ba kədi haŋ thánkəŋ áŋesəm ámu áŋ poŋ. ¹⁵I ti b rəfadenŋ kətəŋ kámu reyi ɔbera ŋ re tɔŋse. Aŋwuth ŋŋŋ : tə gbəmər rábomp rámu, ɔwa munɔŋ ŋ təgbám tábəth təŋaŋ.”

16 Ká Yawɛ Ɔkuru ɔ kane ɔbera kəpa, “I ti bárá r áŋsɔmpáne má mə ŋ yi mun kore, ɔwa ŋ tə kál təlne ɔb ka kákom. Halisa má mə ŋ po təlne məyeŋe ŋ tə kál gbo məfela məbana ta ɔwos mu. Ɔwa ŋ təyi roratha kəŋ.”

17 Ká Ɔkuru Ɔ kanɛ ɔwanduni kəpa, “Təsalata má gbasi tápa ta ɔrani kámu η di aŋkomi aŋe i yamari mu kár η te die, i ti ranka ti aŋthɔf. Ɔ tə worək aŋthɔf haŋ tháŋk aŋesəm ámu aŋ poŋ. Yenka aŋ gbəli wurá mu rəka rə rəbeki. 18 Kereŋ reyi təbánk tá ba kəlkə ka aŋthɔf. Ɔwa tə di yet ya ro kánth. 19 Ɔ tə worək aŋthɔf haŋ η ranɛ, kəyɔ rəka rə lkə ri. Mápanth áme má η ba kəyɔ haŋ thák η kál ka aŋthɔf. Rá kəthɔf rá i wurá mu, ɔwa rə kəthɔf rá ba kəkál kə ləpsɔ.”

20 Ɔruni ká Ɔ tela ɔrani kəŋ If, átesomae kəno yi ɔká ka aŋfəm akəpet bɛ. 21 Ká Yawɛ Ɔkuru Ɔ gbasi ereka esem ká ɔbempənɛ ηa suma.

Ɔkuru Ɔ Bál Adáməŋ Yi Ifəŋ Kəwur Ro Kunk

22 Ká Yawɛ Ɔkuru Ɔ pa, “Ɔwa kakei, ɔwuni kəpet Ɔ səke mo siəŋ ka kátára táləs reyi táfinɔ. Tiəŋ tá sə te selɔ kámá Ɔ di sɔ mákomi ma aŋənt ηa aŋesəm, kámá Ɔ te aŋesəm áthánkaŋ thəbana.” 23 Ká Yawɛ Ɔkuru Ɔ bál ɔwi kəpet ka aŋkunk ká Ɔ yɔ kə Ɔ worək aŋthɔf, aŋe Ɔkuru wəth ta kábempa kə. 24 Má Ɔkuru Ɔ po bál ɔwuni kəpet aŋkunk ká Ɔ təmər ri abumər aŋe mə a tela Tərubim. təmər ηa ka aŋgbáp áthəɔŋ ηa ro Iden (ro aŋkunk aŋ y ká Ɔkuru Ɔ kál bot ri aŋgbathɔ aŋe ba márae, ɔwa aŋ láft láfthe ka ekəŋ bɛ, tə kəbum aŋənt ηa aŋesəm ro kunk.

Published by
The Bible Society in Sierra Leone
P.O. Box 1169
FREETOWN, Sierra Leone

© The Bible Society in Sierra Leone, 1993
Illustrations by Horace Knowles
© The British and Foreign Bible Society,
London, England, 1954, 1967, 1972.

ISBN 9966-40-451-1
THEMNE GENESIS 560P UBS-EPF 2M 1994